Т.А. Хвагіна

Пінск
Палеская легенда

Пинск
Полесская легенда

Pinsk
The Polesian Legend

2-е выданне, выпраўленае і дапоўненае

Мінск
«Адукацыя і выхаванне»
2026

Пінск – сэрца
і душа Палесся

Пінск – сэрца і душа Палесся, краю спрадвечных неабсяжных балот... Калыска Пінска – рака Піна, яна дала гораду слаўнае імя і лёс важнага цэнтра цывілізацыі на скрыжаванні водных шляхоў, што злучалі Балтыйскае і Чорнае моры. Кожнай вясной іх густая сетка злівалася, утвараючы сапраўднае «пінскае мора», у цэнтры якога быў горад-востраў, што здалёк здаваўся чароўным прывідам, створаным з вады, туманаў і водбліскаў світанку...

Гораду над Пінай ужо больш за дзевяць стагоддзяў, яго сапраўдны ўзрост – тайна за сям'ю пячаткамі, а першая верагодная згадка пра Пінск на старонках старажытнарускага летапісу «Аповесць мінулых гадоў» датавана 5 лістапада 1097 года. Гісторыя Пінска – напластаванне эпох, дзе гады стваральнай працы змяняліся шабельным звонам і грукатам гармат, а затым на руінах і папялішчах ізноў узносіліся да неба пінскія святыні... Старадаўняе замчышча на левым беразе Піны хавае ў тоўшчы зямлі неразгаданыя таямніцы і сівыя легенды глыбокай старажытнасці і мроіць пра затоенае сярод неабсяжных дрыгвяністых абшараў Пінскае княства... А на паверхні Старога горада суседнічаюць Рэч Паспалітая і Расійская імперыя, некранутыя сімвалы Савецкага Саюза і прыкметы новага часу, што ўвасабляюць незалежную Беларусь...

Сёння ў Пінску пражывае звыш за 124 тыс. жыхароў, ён замыкае дзясятку найбуйнейшых гарадоў краіны. Нягледзячы на спусташальныя войны і знішчальнае полымя пажараў, Пінск збярог тую бясцэнную спадчыну, якая ставіць яго ў адзін шэраг з найпрыгажэйшымі гістарычнымі гарадамі Беларусі. У Пінску сышліся сівая даўніна і поўная жыццёвых сіл маладосць, ён рамантычны і дзелавіты. Тут у люстэрку ракі адбіваюцца волаты мінулых эпох – магутны калегіум і ўрачысты, нібы гімн нябёсам, барочны ансамбль кляштара францысканцаў... Тут беласнежныя цеплаходы плывуць па хвалях Піны, Струменя і Прыпяці, а над гарадскімі кварталамі кружаць белыя буслы...

Пинск – сердце и душа Полесья

Пинск – сердце и душа Полесья, края извечных необозримых болот... Колыбель Пинска – река Пина, она дала городу славное имя и судьбу важного центра цивилизации на перекрестке водных путей, что связывали Балтийское и Черное моря. Каждой весной их густая сеть сливалась воедино, образуя настоящее «пинское море», в центре которого был город-остров, казавшийся издалека волшебным видением, сотворенным из воды, туманов и отблесков зари...

Городу над Пиной уже более девяти столетий, его истинный возраст – тайна за семью печатями, а первое достоверное упоминание о Пинске на страницах древнерусской летописи «Повесть временных лет» датировано 5 ноября 1097 года. История Пинска – напластование эпох, где годы созидания сменялись сабельным звоном и пушечными раскатами, а затем на руинах и пепелищах вновь возносились к небу пинские святыни... Стародавнее замчище на левом берегу Пины скрывает в толще земли неразгаданные тайны и седые легенды глубокой древности и грезит о затерянном среди топких болот Пинском княжестве... А на поверхности Старого города соседствуют Речь Посполитая и Российская империя, нетронутые символы Советского Союза и приметы нового времени, олицетворяющие современную Беларусь...

Сегодня в Пинске проживает более 124 тыс. жителей, он замыкает десятку крупнейших городов страны. Несмотря на опустошительные войны и губительное пламя пожаров, Пинск сберег то бесценное наследие, которое ставит его в один ряд с красивейшими историческими городами Беларуси. В Пинске сошлись седая древность и полная жизненных сил молодость, он романтичен и деловит. Здесь в зеркале реки отражаются исполины минувших эпох – могучий коллегиум и торжественный, словно гимн небесам, барочный ансамбль монастыря францисканцев... Здесь белоснежные теплоходы скользят по волнам Пины, Струменя и Припяти, а над городскими кварталами кружат белые аисты...

Pinsk – the heart and soul of Polesia

Pinsk is the heart and soul of Polesia, the land of eternal, boundless bogs... Its cradle is the Pina river that gave the city a glorious name and the fate of an important center of civilization at the crossroads of waterways connecting the Baltic and Black Seas. Every spring their dense network merged together to form a real "Pinsk sea", in the center of which was situated an island city, seemed from a distance to be a magical vision arisen from the water, fogs, and reflections of dawn...

The city over the Pina is more than nine centuries old. Its true age is a secret behind seven seals, but on the pages of the Old Russian chronicle "The Tale of bygone years" the first reliable mention of Pinsk is dated November 5, 1097. The history of Pinsk is a fusion of epochs, where years of creating were alternated by the clangor of sabers and bellow of cannons; where then, from the ruins, the city shrines ascended to the sky once again... The site of the ancient castle on the left bank of the Pina hides unsolved secrets and timeworn legends; it still dreams of the Principality of Pinsk lost somewhere among the bogs... On the surface of the Old Town the Polish-Lithuanian Commonwealth neighbors with the Russian Empire, with the untouched symbols of the Soviet Union, and the signs of the new time embodying modern Belarus...

Today, Pinsk is home to more than 124,000 residents and closes the dozen of the country's largest cities. Despite the devastating wars and the ruinous fires, Pinsk has preserved its priceless heritage, putting it on a par with the most beautiful historical cities of Belarus. In Pinsk hoary antiquity and vibrant youth have converged; it is romantic and innovative at the same time. Here, in the mirror of the river, the titans of the past epochs are reflected, such as a prodigious collegium and a solemn, like a hymn to heaven, baroque ensemble of the Franciscan monastery... Here snow-white ships slide on the waves of the Pina, Strumyen and Pripyat, and white storks circle over urban quarters...

Навукова-папулярнае выданне

Хвагіна Таццяна Аркадзьеўна

ПІНСК – ПАЛЕСКАЯ ЛЕГЕНДА

2-е выданне, выпраўленае і дапоўненае

На беларускай, рускай, англійскай мовах

0+

Рэдактар *Л.М. Макейчык*
Пераклад на англійскую *Ю.І. Вараксы*
Мастацкія рэдактары *Т.В. Шабунько, С.Д. Чыркоў*
Тэхнічныя рэдактары *А.М. Бабянкова, Н.А. Лебядзевіч, І.М. Малышава*
Камп'ютарны дызайн і вёрстка *А.М. Бабянковай, У.У. Конева, І.М. Малышавай*
Карэктары *Л.М. Макейчык, Т.К. Хваль, Л.Д. Касьянава, Ю.І. Варакса*

Падпісана ў друк 11.12.2025. Фармат 60×90/8. Папера мелаваная. Гарнітура «Selina».
Афсетны друк. Ум. друк. арк. 26,5 + 0,5 (форз.). Ул.-выд. арк. 29,6 + 0,8 (форз.).
Тыраж 1500 экз. Заказ 262.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва "Адукацыя і выхаванне"».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў № 1/19 ад 02.08.2013. Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск.

Таварыства з абмежаванай адказнасцю "Юстмаж".
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы,
распаўсюджвальніка друкаваных выданняў № 2/68 ад 19.03.2014.
Вул. Каліноўскага, 6 Г 4/К, пакой 201, 220103, г. Мінск